

Список використаних джерел:

1. Курепін В. М. Іваненко В. С. Застосування цифрових технологій у сільському господарстві для досягнення цілей сталого розвитку. *Modern Economics*. 2024. № 47(2024). С. 62-69. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V47\(2024\)-09](https://doi.org/10.31521/modecon.V47(2024)-09).

2. Курепін В. М. Розумні бізнес-рішення та інвестиції у безпеку здоров'я на підприємстві: зниження ризику та небезпеки. Охорона праці: освіта і практика : збірник наукових праць IV всеукраїнської науково-практичної конференції викладачів та фахівців-практиків. Львів : Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2024. С. 39-41. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/18271>.

3. Піндера М. В., Курепін В. М. Погляд на моделювання місцевого економічного розвитку громади // Екологічні та соціальні аспекти розвитку економіки в умовах євроінтеграції : матеріали X всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 25-27 жовтня 2023 року). Миколаїв : МНАУ, 2023. С. 162-164. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/15757>.

4. Іваненко В. С., Курепін В. М. Наближення національного законодавства до міжнародних норм з питань безпеки праці // OSHAgrо – 2023: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 3 жовтня 2023 р.). Київ : НУБіП України, 2023. С. 66-69. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/15934>.

***Annotation.** Regional systems are not isolated entities, but function and evolve within the national domestic space. The implementation of common goals, among which the key is ensuring sustainable development, requires coordination of the interests and development opportunities of the state, its individual regions and territories, taking into account their hierarchical interdependence and subordination.*

***Keywords:** conceptual model, sustainable development, unified indicators, regions.*

***Науковий керівник - КУРЕПІН Вячеслав,
канд.екон.наук, доцент кафедри методики професійного навчання,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв***

СТАЛІЙ РОЗВИТОК В ЕТИЧНОМУ ВИМІРІ

МІРОШКІНА Наталія, кандидат філософських наук, старший викладач кафедри українознавства та суспільних наук,

ШЕРЕМЕТ Ксенія, здобувач вищої освіти

Спеціальність 181 Харчові технології

Миколаївський національний аграрний університет

***Анотація:** стверджується, що концептуальний підхід до сталого розвитку не можливий без етичної основи, яка наголошує на особистій відповідальності людини за існування як біосфери так і самого людства.*

***Ключові слова:** мораль, відповідальність, людина, життя, природа.*

Загальне розуміння необхідності встановлення балансу між сучасними потребами людського співтовариства та захистом можливостей майбутніх поколінь, включаючи їх потребу в ресурсному потенціалі та безпечному довкіллі, отримало втілення в концепції сталого розвитку [1, с 124].

Шлях до сталого розвитку ставить вимогою не тільки технологічні та економічні зміни, а також зміни в свідомості людини. Людство потребує нової моралі, яка б будувалася не стільки на індивідуальних цінностях, скільки на необхідності адаптації людства як глобальної системи до навколишнього світу, в першу чергу, природному. Така мораль повинна будуватися на принципах глобального еволюціонізму, системному підході та синергетиці. Вона потребує відображення в етичних вченнях, які наголошують на обмеження свободи дії людей в процесі боротьби за існування, перетворення людини з завойовника природи в рівноправного члена всесвітньої екологічної спільноти. При цьому треба спрямуватись на те, щоб у кожної людини формувалась особиста відповідальність за світ, у тому числі й на підставі релігійних вимог та ідеалів.

Сучасна етика зможе виконати свої суспільні функції тоді, коли вона зуміє знайти шлях до забезпечення сталості через синтез антропоцентричної та біоцентричної моралі та засадах екоцентризму. Вирішення цієї задачі залежить не тільки від індивідуальної свідомості людей, але й від політичної волі всього суспільства. Це не означає, що світ повинен мати єдину універсальну етику сталого розвитку. Можливий етичний плюралізм: в різних регіонах земного шару можуть існувати свої етики сталого розвитку, які ґрунтуються на особливостях природи регіону, культур, релігій, способів життя людей. Такі етики повинні носити прикладний характер та гармонізувати відношення між природою та людьми, техносферою та біосферою, різними людськими спільнотами в конкретних місцевостях Земного шару.

Важливим завданням етики сталого розвитку є формування у людей схильності до екологоорієнтованої поведінки. Вона повинна забезпечувати прийняття таких рішень, які забезпечують баланс переваг, ризиків та відповідальностей. Етика сталого розвитку походить з того, що людина є істота,

яка мислить та здатна поводити себе розумно. Тільки так вона може досягнути екзистенційної досконалості, що гарантує її подальше існування у світі. Етика сталого розвитку повинна створювати ідеальний позитивний образ, зразок сталого світу, тобто, вона спрямована не на ту модель цивілізації, яка є, а на ту, що повинна бути.

Особливістю етики сталого розвитку є те, що вона розглядає кожну людину як суб'єкта життя, який несе принципову відповідальність за збереження життя. Саме відповідальність пов'язує перспективи людини та суспільства, стратегії особистого життя індивіда та стратегію людства. Розум та відповідальність вимагають від особистості такої побудови стратегії особистого життя, яка б знаходилася в узгодженні з ноосферними перспективами людства та в гармонії з природою.

Кожна людина суспільства споживання може знаходити практики життя, які відповідають етиці сталого розвитку. Наприклад, людина може обирати товари, які мають довгий час використання, надавати перевагу товарам, які не потребують перевезення на великі відстані, відмовлятися від надмірних послуг, витрати на які значно перевищують вигоди від них, відмовитися від придбання товарів в упаковці, яку складно переробляти. Чим довше товар можна використовувати, тем в меншій кількості його треба виробляти, а це зменшує екологічне навантаження на планету. Це перші свідомі кроки людей, спрямовані на розумне споживання, яке має не тільки економічний, але й етичний аспект. Такі практики засновані на реалізації принципу достатності, який обметає споживання.

Таким чином, реалізація стратегії сталого розвитку не може бути втілена без створення нового типу моралі на засадах особливої етичної концепції – етики сталого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Карпаш О. М., Блощинська В. А., Карпаш М. О. Філософія, екологічна етика та сталий розвиток. *Науково-технічний журнал*. 2021. № 2 (24). С.123-130.

Abstract: *It is argued that a conceptual approach to sustainable development is not possible without an ethical basis that emphasizes the personal responsibility of man for the existence of both the biosphere and humanity itself.*

Keywords: *morality, responsibility, man, life, nature.*